

skellige Fag, som har Forstand paa at bedømme dette. Jeg skal nævne, at i en By, hvor Typograferne aflagde Svendeprøver, blev disse Svendeprøver bedømt af en Blikkenslager og en Karetmager; det var den Bedømmelseskommission, der dér bestod. Og jeg har for nyligt set et Tilfælde i Horsens, hvor en Billedskærer aflagde Prøve; det var Folk fra helt andre Fag, som skulde bedømme, hvorvidt denne Billedskærer nu kunde sit Fag. Det er en umulig Form for Aflæggelse af Svendeprøver. Det er ogsaa enkelte af Haandværkets egne Organisationer blevet klar over, idet de aabner en vis Adgang ogsaa for Arbejderne til at være med i Bedømmelseskommissionerne; men det vil være langt sikrere for at faa en ensartet Bedømmelse, at dette Forhold ordnes ved Loven og saadan, at alle ved, hvordan Forholdet skal være.

Ogsaa ved dette Lovforslags Behandling vil vel de Røster lyde heroppefra, at paa de Vilkaar, som dette Forslag til Lærlingelov fastsætter, kan Haandværk, Industri og Handel ikke oplære Lærlinge. Det er sagt før, og det vil sikkert blive gentaget, saa længe der overhovedet bestaar nogen Lovgivning her i Landet. Jeg tror dog, at det vil stadig, selv efter at dette Lovforslag er gennemført, være en god Forretning at oplære Lærlinge. Lærlingeuddannelsen hviler jo paa et Forretningsforhold. Hvis ikke den paagældende Mester kan tjene ved at antage unge Mennesker som Lærlinge, saa antager han dem ikke, saa benytter han Svende, som der er let Adgang til at faa fat i; men netop fordi det tilfører hans Forretning en billig Arbejdskraft, som han kan benytte gennem en længere Aarrække, bruger han Lærlinge i sin Forretning. Og dette Grundlag, som Lærlingeforholdet har hvilet paa herhjemme siden 1889, vil stadig bestaa ogsaa efter den nye Lovs Gennemførelse. Det vil sikkert vise sig, at der stadig er Forretninger nok, som er villige til at oplære Lærlinge.

Det nytter heller ikke noget at tale om, at alle Rettighederne er paa Lærlingenes Side og Pligterne paa Mestrenes, for Forholdet er jo dette, at det, der bærer Lærlingeforholdet her i Landet, er den faste Kontrakt, som forpligter Lærlingen paa et bestemt Aaremaal. Det er den Gevinst, som Haandværk, Handel og Industri har af det ord-

nede Lærlingeforhold. De er derved sikret imod, at unge Mennesker efter 1 eller 1½ Aars Forløb gaar fra deres Plads, gaar hen til en anden Haandværksmester og tjener mere dér, fordi de nu kan Faget paa en saadan Maade, at den anden Mester er i Stand til at give mere. Dette faste Kontraktforhold, som afgjort er i Haandværkets og Industriens Interesse, er det, der bærer Lærlingeforholdet, og for at opnaa den Gevinst, som Haandværket her har, er det min Opfattelse, at Mestrene ogsaa nok fremtidig skal paatage sig Oplæringen af Lærlingene.

Det er vel muligt, at der vil blive stillet Krav om Ændring af dette Lovforslag, Krav, som gaar ud paa at stryge de virkelig betydende Bestemmelser, der findes deri. Hvis saadanne Krav fremkommer, saa kan jeg straks sige, at ogsaa vi fra socialdemokratisk Side har intet imod Ændringer i dette Lovforslag; men det bliver da Krav, som gaar i den anden Retning, videregaaende Krav, som bl. a. tager Sigte paa Lærlingenes Lønforhold, der nu fuldstændig er overladt til det private Initiativ. Lønnen ligger jo mellem 6 Kr. det første Aar og 14 Kr. det sidste Aar, og det er i Virkeligheden saadan her i Landet, at det er Lærlingenes Forældre, der betaler Lærlingenes Uddannelse. Det er slet ikke Haandværket; Haandværket tager Fordelen, men Lærlingenes Forældre maa gennem en Periode paa 4 eller 5 Aar betale for deres Sønners og Døtters Uddannelse ved at holde dem hjemme, ved at give dem Kost og Logi, Tøj o. s. v.; alt, hvad der er nødvendigt til unge Menneskers Livsophold.

Derfor er der Grund til, hvis der skal være Tale om mange Ændringer af det foreliggende Lovforslag, saa ogsaa at drøfte Synspunkter, som vi fra vor Side kunde ønske fremdraget i denne Forbindelse. Der er Spørgsmaalet om Sommerferie for Lærlingene. Det vilde være af overordentlig stor Værdi, hvis man kom ind paa en lovordnet Sommerferie for unge Mennesker; det vedrører nu nærmest det følgende Lovforslag, men det kan godt nævnes i denne Forbindelse. For Lærlingene som i det hele taget for Folk, der skal staa paa Fabrikker og Værksteder Aaret rundt, vilde det betyde en værdifuld Forøgelse af deres Arbejdskraft, om de kunde faa Adgang til en Sommerferie paa 8 eller 14 Dage. Det er ogsaa